

CONSERVATORIO PROFESIONAL DE MÚSICA DE OURENSE

PROGRAMACIÓN DA ASIGNATURA DE ACORDEÓN

CURSO 2007/2008

**DEPARTAMENTO DE ACORDEÓN
Profesor: Mª Celia Adrián Rodríguez**

ÍNDICE:

- INTRODUCCIÓN.....páx. 3
- GRAO ELEMENTAL.....páx. 4-22
- GRAO PROFESIONAL.....páx. 23-60
- INTERDISCIPLINARIEDADE E TRANSVERSALIDADE...páx. 61
- RECURSOS E MATERIAIS.....páx. 61
- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS.....páx. 62

▪ INTRODUCCIÓN.

Os deseños dos currículos de Grao Elemental e Grao Medio dunha ensinanza instrumental, cubre o período máis decisivo da formación dun intérprete.

A ensinanza dun instrumento debe orientarse ao desenvolvemento das capacidades musicais na interpretación, ao apoio e reforzo na educación musical en xeral, ademais do entendemento e a vivencia da música dende dentro.

A metodoloxía ten que responder ao cumprimento dos obxectivos que propoñémonos acadar en cada curso. Por iso, as actividades teñen que reforzar, repasar e ampliar as capacidades previas do alumno. Débense adecuar os contidos ás condicións do alumnado e, progresivamente, cos exercicios, lograr que o alumno acade unha maior habilidade, sen deixar de potenciar a reflexión e a elaboración das súas propias conclusións.

O grao elemental promoverá a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquira a calidade artística necesaria que permita acceder o grao profesional. Para o estudo do acordeón é imprescindible dispoñer dun instrumento adecuado á anatomía do alumno. É conveniente comezar cun acordeón “free bass” ou cun acordeón convertor e recoméndase que o manual dereito sexa de botóns (pola súa similitude coa man esquerda, basetti). Haberá unha hora semanal de clase de instrumento. O estudo na casa é fundamental para o avance sobre o programa do curso e adquirir habilidade co instrumento, recomendándose entre media e unha hora diaria.

O grao profesional de música ten como finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a calificación dos futuros profesionais de música. Hai catro funcións básicas destas ensinanzas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores. Para o estudo do acordeón é obrigatorio dispoñer dun acordeón convertor (con BB e SB), adaptado á anatomía do alumno. O estudo na casa é fundamental, recomendándose entre unha e dúas horas diarias.

▪ GRAO ELEMENTAL

As ensinanzas elementais de música teñen como finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación musical básica de calidade e garantir o ingreso nas ensinanzas profesionais ao que así o desexe. A duración destes estudos son de catro cursos e hai dúas funcións básicas: formativa e preparatoria para estudos posteriores.

OBXECTIVOS XERAIS

- Apreciar a importancia da música como linguaxe artística e medio de expresión persoal.
- Adquirir técnicas de estudo.
- Valorar o silencio.
- Fomentar o hábito de escoitar música.
- Adoptar unha posición axeitada para a correcta colocación do instrumento que permita o control dos elementos anatómicos funcionais que interveñen en relación do conxunto "Corpo-instrumento", buscando unha natural adaptación-funcional do instrumento.
- Coñecer os elementos fisionómicos musculares e articulatorios.
- Controlar a produción e calidade do son a través das articulaciones dixital e de fol.
- Buscar unha adaptación anatómico-funcional de forma natural proseguindo coas disciplinas iniciadas.
- Lograr independencia dos manuais que interveñen directamente na interpretación.
- Obter o máximo criterio auditivo individualizado posible capaz de distinguir os sons que realiza indistintamente cada manual.
- Empezar a dixitar partituras de forma lóxica, coherente e de forma natural.
- Adquirir e ampliar coñecementos sobre as capacidades sonoras do instrumento.
- Adquirir e utilizar o "oído interno" como base da interpretación musical.
- Interpretar un repertorio básico integrado por obras de diferentes estilos, dunha dificultade acorde ao nivel do alumno.
- Práctica da lectura a primeira vista e do uso da memoria.
- Tocar en público, coa seguridade necesaria, mostrando a súa capacidade comunicativa e de expresión co seu instrumento.

PRIMEIRO CURSO

OBXECTIVOS

- Adoptar unha posición axeitada para a correcta colocación do instrumento que permita o control dos elementos anatómicos funcionais que interveñen en relación do conxunto "Corpo-instrumento", buscando unha natural adaptación-funcional do instrumento.
- Coñecer os elementos fisionómicos musculares e articulatorios.
- Acadar un bo control na produción e calidade do son a través das articulacións dixital e de fol.
- Aprender a ler unha partitura e entendela, para así poder logo interpretala co instrumento.
- Coñecer as partes básicas do acordeón e os seus elementos constituíntes.
- Acadar un hábito de estudo diario e unhas técnicas á hora de traballar o repertorio.
- Comezar a tocar en público.

CONTIDOS

- Control da posición do alumno diante do instrumento: pés, mans, costas brazos, maneira de sentarse, relaxación de todos os membros que interveñan para a produción do son.
- Estudo da dinámica sonora e da presión do fol. Estudo do fol, regularidade dinámica.
- Estudo do sistema de escritura e grafías propias do instrumento.
- Ataque e comezo do son mediante pulsación dixital e mediante o fol.
- Extinción ou cesamento do son mediante pulsación dixital e mediante o fol.
- Desenvolvemento paralelo para coordinar movementos dos dedos sobre ambas manuais.
- Estudo da dicitación: posicións básicas, paso de dedos...
- Estudo dos rexistros, cales son e cómo empregalos.
- Aprendizaxe de diferentes articulacións.
- Practica a primeira vista.
- Adestramento progresivo da memoria.
- Ler e interpretar unha partitura adaptada ao seu nivel.

- Tocar en público (audicións e concertos).

METODOLOXÍA

- Estratexias didácticas expositivas dos novos contidos, a partir dos coñecementos previos do alumno.
- Adestramento no traballo individual: reflexión persoal, autonomía no traballo, planteamento e solución individual de problemas...
- Comezase coa elección do instrumento adecuado a cada alumno, sempre instrumento de ordenanzas con sistema convertor.
- Explicarase a correcta colocación do instrumento e a función que desempeñan tanto as mans como os brazos para a execución.
- Mostrar e fomentar no alumno unhas estratexias de estudo axeitadas.
- Faranse exercicios progresivos para traballar ambas mans por separado, coordinadas e o movemento do fol.
- Utilizaranse obras adaptadas ao nivel do alumno, aínda que tamén empregándose obras dun nivel máis baixo para poder centrar a súa atención na parte interpretativa-expresiva e, coas mesmas, de cando en vez, traballarase a lectura a primeira vista.
- Progresivamente esixiráselle que dixite o propio alumno.

TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

- Os obxectivos e contidos propostos completaranse ao longo do curso escolar repartindo a materia proporcionalmente, en tres períodos de seguimento trimestral.
- Durante a primeira avaliación o alumno ten a súa primeira toma de contacto co instrumento. Proporcionaráselle as pautas iniciais para a colocación correcta, o modo de sacalo da caixa, de sentarse... Cando o alumno teña unha boa postura, darase paso ao traballo sobre a produción do son. Proponéndose sempre exercicios propios para este comezo. Hai que ter en conta que neste primeiro trimestre é posible que o alumno carezca de instrumento co que traballar na casa, o que supón un traballo máis lento e máis ben teórico. As clases teñen que afianzar pouco a pouco os coñecementos básicos. Traballaranse pequenos exercicios onde se comecen a empregar posicións básicas nas dúas mans. Nun primeiro

momento, serán ejercicios homofónicos, traballando a simultaneidade das dúas mans.

- A segunda avaliación, estará dedicado á correcta colocación e postura do instrumento, á lectura e comprensión dos símbolos e notacións musicais elementais e básicas. Progresivamente, empregaranse exercicios de maior dificultade, onde interveñan máis posicións, onde comecemos a empregar a independencia das dúas mans, con maior información na partitura (a nivel articulacións, dinámicas, tempo e expresión...)...
- A terceira avaliación ten case carácter global de todo o curso, afianzando, comprendendo e asimilando correctamente todas as bases asentadas a partir do seu comezo aumentando o nivel.
- Ao longo do curso desenvolveranse un mínimo de tres audicións(unha por trimestre), a asistencia a concertos, audicións na clase de discografía variada, gravaranse as audicións e algunha clase, haberá algunha clase máis teórica...

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- A avaliación será continua e integradora. O resultado da avaliación final expresarase mediante a escala numérica de 1 a 10.
- A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria regulará as condicións para que os centros organicen as oportunas probas extraordinarias, co fin de facilitarlle ao alumnado a recuperación da materia con avaliación negativa.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual.
- A solvencia de lectura a primeira vista.
- Interpretar en público como solista exercicios e obras representativas do seu nivel.
- Ao longo do curso haberá unhas probas obxetivas, para mostrar cal é o nivel de asimilación dos contidos, o progreso técnico-expresivo do alumno co instrumento..., e así poder calificar o alumno mellor.
- Valorarase o traballo realizado día a día na clase e o que desenvolve o alumno na casa.

- Avaliaranse os obxectivos propostos nesta programación: nivel de aprendizaxe, capacidade expresiva e comunicativa en público, a adquisición de técnica, a relación aptitude/actitude...

REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES PARA OBTENIR UNHA CUALIFICACIÓN

POSTIVA

- Non haber superado tres faltas sen xustificar ao trimestre.
- Boa actitude na clase e valorarase o traballo na casa.
- Realizar coa destreza necesaria os exercicios e obras propostos ao longo do curso.
- Adquirir unha postura correcta co instrumento. Ter unha capacidade técnico-interpretativa axeitada ao seu nivel.
- Interpretar en público como mínimo dous exercicios e/ou unha obra nova por trimestre, e ademais participar nas audicións.

RECURSOS DIDÁCTICOS

- Método Acordeón Divertido ..... Ricardo Llanos
- Polyphones Spielbuch Band I..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band II ..... Musikverlag Josef Preissler
- Método de Acordeón ..... Tito Marcos
- Erstes Musizieren ..... Walter Maurer
- Sechs Vortragstücke ..... Jenő Takács
- Für mich und mein Akkordeon ..... Doblinger
- Waterloo Book one ..... Edwin Avril

Esta é unha relación orientativa do material para este curso.

SEGUNDO CURSO

OBXECTIVOS

- Buscar unha adaptación anatómico-funcional de forma natural proseguindo coas disciplinas iniciadas.
- Lograr certa independencia dos manuais que interveñen directamente na interpretación.
- Obter un certo criterio auditivo individualizado posible capaz de distinguir os sons que realiza indistintamente cada manual.
- Empezar a dixitar partituras de forma lóxica, coherente e natural.
- Acadar un bo control na produción e calidade do son a través das articulacións dixital e de fol.
- Coñecer as partes básicas do acordeón e dalgúns dos seus elementos constituíntes.
- Acadar un hábito de estudo diario e unhas técnicas á hora de traballar o repertorio.
- Interpretar un repertorio básico integrado por obras de diferentes estilos, dunha dificultade acorde ao nivel do alumno.
- Práctica da lectura a primeira vista e do uso da memoria.
- Tocar en público, coa seguridade necesaria, mostrando a súa capacidade comunicativa e de expresión co seu instrumento.

METODOLOXÍA

- Estratexias didácticas expositivas dos novos contidos, a partir dos coñecementos previos do alumno.
- Adestramento no traballo individual: reflexión persoal, autonomía no traballo, planteamento e solución individual de problemas...
- Vixiarase constantemente a posición correcta do instrumento, evitando en todo momento as tensións propias a que puidesen dar lugar.
- Traballarase a calidade do son do instrumento para conseguir unha expresión musical acorde ás esixencias do curso.
- Traballarase os estudos de técnica e escalas intentando que sexa complemento das obras que se estuden, facilitando así o labor da aprendizaxe e mellorando os defectos que poidan xurdir dunha desaxeitada

articulación do fol, da pulsación e a coordinación de movementos para producir o son.

- Exercitarase a memoria.
- Fomentarase o hábito de escoitar o instrumento en audicións, concertos e gravacións de audio e vídeo a fin de desenvolver a capacidade auditiva e escoitar calidades propias do son do acordeón.
- Mostrar e fomentar no alumno unhas estratexias de estudo axeitadas.
- Utilizaranse obras adaptadas ao nivel do alumno, aínda que tamén empregándose obras dun nivel máis baixo para poder centrar a súa atención na parte interpretativa-expresiva e, coas mesmas, de cando en vez, traballarase a lectura a primeira vista.

TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

- Os obxectivos e contidos propostos completaranse ao longo do curso escolar repartindo a materia proporcionalmente, en tres períodos de seguimento trimestral.
- A primeira avaliación servirá para revisar e persistir sobre a colocación e posición do instrumento, de fortalecer o establecido no curso anterior e de aumentar progresivamente o nivel técnico e interpretativo. Para iso empregaranse exercicios técnicos, estudo de obras e exercicios centrados en traballar problemas que xurdan no alumno. Cando o alumno teña unha boa postura, darase paso ao traballo sobre a produción do son. E os exercicios deberán ser progresivos, buscando acadar un maior control dixital, articulatorio, de independencia de mans, dinámico e expresivo por parte do alumno.
- A segunda avaliación estará dedicada a incrementar as habilidades técnicas no alumno. Traballarase unha análise básica da partitura para ser capaces de mellorar a interpretación e facilitar a memorización. Comezarase a traballar dun xeito máis profundo o acto da interpretación e da relaxación co instrumento á hora de tocar en público.
- A terceira avaliación globalizarase todo o exposto durante o curso asegurando na medida do posible a eficacia dos recursos adquiridos gracias á constancia, tenacidade e predisposición do alumno. Ampliarase o

desenvolvemento técnico, interpretativo e musical, afrontando obras de maior envergadura.

- Ao longo do curso desenvolveranse un mínimo de tres audicións(unha por trimestre), a asistencia a concertos, audicións na clase de discografía variada, gravaranse as audicións e algunha clase, haberá algunha clase máis teórica...

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- A avaliación será continua e integradora. O resultado da avaliación final expresarase mediante a escala numérica de 1 a 10.
- A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria regulará as condicións para que os centros organicen as oportunas probas extraordinarias, co fin de facilitarlle ao alumnado a recuperación da materia con avaliación negativa.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual.
- A solvencia de lectura a primeira vista.
- Interpretar en público como solista exercicios e obras representativas do seu nivel.
- Ao longo do curso haberá unhas probas obxetivas, para mostrar cal é o nivel de asimilación dos contidos, o progreso técnico-expresivo do alumno co instrumento..., e así poder calificar o alumno mellor.
- Valorarase o traballo realizado día a día na clase e o que desenvolve o alumno na casa.
- Avaliaranse os obxectivos propostos nesta programación: nivel de aprendizaxe, capacidade expresiva e comunicativa en público, a adquisición de técnica, a relación aptitude/actitude...

REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES PARA OBTENIR UNHA CUALIFICACIÓN POSTIVA

- Non haber superado tres faltas sen xustificar ao trimestre.
- Boa actitude na clase e valorarase o traballo na casa.
- Realizar coa destreza necesaria os exercicios e obras propostos ao longo do curso.

- Ter unha postura correcta co instrumento e tocar dun xeito relaxado e sen tensións. Poseer unha capacidade técnico-interpretativa axeitada ao seu nivel.
- Interpretar en público como mínimo dous exercicios e unha obra nova por trimestre e participar nas audicións.

RECURSOS DIDÁCTICOS

- Método Acordeón Divertido ..... Ricardo Llanos
- Polyphones Spielbuch Band I..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band II ..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band III ..... Musikverlag Josef Preissler
- Método de Acordeón ..... Tito Marcos
- Erstes Musizieren ..... Walter Maurer
- Sechs Vortragstücke ..... Jenő Takács
- Für mich und mein Akkordeon ..... Doblinger
- Waterloo Book one ..... Edwin Avril

Esta é unha relación orientativa do material para este curso.

TERCEIRO CURSO

OBXECTIVOS

- Buscar unha adaptación anatómico-funcional de forma natural proseguindo coas disciplinas iniciadas.
- Lograr certa independencia dos manuais que interveñen directamente na interpretación.
- Obter un criterio auditivo individualizado posible capaz de distinguir os sons que realiza indistintamente cada manual.
- Controlar a produción e calidade do son a través das articulacións dixital e de fol.
- Acadar un hábito de estudo diario e unhas técnicas á hora de traballar o repertorio.
- Interpretar un repertorio básico integrado por obras de diferentes estilos, dunha dificultade acorde ao nivel do alumno.
- Práctica da lectura a primeira vista e do uso da memoria.
- Tocar en público, coa seguridade necesaria, mostrando a súa capacidade comunicativa e de expresión co seu instrumento.

CONTIDOS

- Perfeccionamento da técnica do fol.
- Profundizar no traballo das articulacións e das dinámicas.
- Ampliar os coñecementos nos recursos técnicos e expresivos do acordeón.
- Traballo progresivo da memoria.
- Práctica da lectura a vista.
- Comezar o estudo de dúas voces nunha mesma man.
- Dixitar el mesmo pequenos fragmentos.
- Independencia de mans e dedos.
- Estudo das posibilidades de articulación e expresión do fol: sfz, acentos, bellows shake...
- Comezar a analizar a estrutura básica da obra (seccións, frases, puntos de máxima tensión...), recoñecendo os pasaxes dunha dificultade maior e atopar estratexias de estudo para traballalos, ademais de traballar a comprensión da mesma.

- Proseguirase co estudo rítmico.
- Tocar en público (audicións e concertos).

METODOLOXÍA

- Estratexias didácticas expositivas dos novos contidos, a partir dos coñecementos previos do alumno.
- Adestramento no traballo individual: reflexión persoal, autonomía no traballo, planteamento e solución individual de problemas...
- Vixiarase constantemente a posición correcta do instrumento, evitando en todo momento as tensións propias a que puidesen dar lugar.
- Traballarase a calidade do son do instrumento para conseguir unha expresión musical acorde ás esixencias do curso.
- Traballarase os estudos de técnica e escalas intentando que sexa complemento das obras que se estuden, facilitando así o labor da aprendizaxe e mellorando os defectos que poidan xurdir dunha desaxeitada articulación do fol, da pulsación e a coordinación de movementos para producir o son.
- Exercitarase a memoria.
- Interdisciplinaria: O estudo e a clase de instrumento non se pode aislar do resto das súas asignaturas; é moi importante estar en contacto co resto dos seus profesores, realizando un seguimento como titor.
- Manterase o contacto cos pais, o que axudará ao reforzo da motivación extrínseca.
- A programación adaptarase ás necesidades, habilidades e características do alumnado. Fomentarase o hábito de escoitar o instrumento en audicións, concertos e gravacións de audio e vídeo a fin de desenvolver a capacidade auditiva e escoitar calidades propias do son do acordeón.
- Mostrar e fomentar no alumno unhas estratexias de estudo axeitadas.
- Utilizaranse obras adaptadas ao nivel do alumno, aínda que tamén empregándose obras dun nivel máis baixo para poder centrar a súa atención na parte interpretativa-expresiva e, coas mesmas, de cando en vez, traballarase a lectura a primeira vista.

TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

- Os obxectivos e contidos propostos completaranse ao longo do curso escolar repartindo a materia proporcionalmente, en tres períodos de seguimento trimestral.
- A primeira avaliación servirá de repaso dos contidos do ano anterior e aumentarase progresivamente o nivel técnico e interpretativo. Seguirase facendo hincapié na posición do alumno co instrumento, tendo moi en conta que non se produzan tensións mentres toca. Traballaranse exercicios técnicos, tanto para mellorar a técnica do fol, como para profundizar na técnica dixital. Polo menos traballarase unha obra, axeitada ao nivel do alumno.
- A segunda avaliación estará dedicada a incrementar as habilidades técnicas no alumno. Fomentarase analizar a partitura, como paso previo ao montaxe da partitura, para ser capaces de mellorar a interpretación e facilitar a memorización. Traballarase dun xeito máis profundo o acto da interpretación e da relaxación co instrumento á hora de tocar en público. Elaborarase un repertorio acorde co nivel do alumno, sempre procurando que este aumente progresivamente incluíndo unha obra de maior dificultade. Traballaranse exercicios (técnica do fol, escalas, acordes...) e polo menos dúas obras novas.
- Na terceira avaliación repasarase tódolos contidos deste curso, afondando no control do son, a presión do fol, a postura, a relaxación fronte ás tensións... Traballaranse novos exercicios, entre os cales plantearase a memorización dalgún, e polo menos unha obra nova, tendo que repasar todo o repertorio traballado ao longo do curso.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- A avaliación será continua e integradora. O resultado da avaliación final expresarase mediante a escala numérica de 1 a 10.
- A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria regulará as condicións para que os centros organicen as oportunas probas extraordinarias, co fin de facilitarlle ao alumnado a recuperación da materia con avaliación negativa.

- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual.
- A solvencia de lectura a primeira vista.
- Interpretar en público como solista exercicios e obras representativas do seu nivel.
- Ao longo do curso haberá unhas probas obxetivas, para mostrar cal é o nivel de asimilación dos contidos, o progreso técnico-expresivo do alumno co instrumento..., e así poder calificar o alumno mellor.
- Valorarase o traballo realizado día a día na clase e o que desenvolve o alumno na casa.
- Avaliaranse os obxectivos propostos nesta programación: nivel de aprendizaxe, capacidade expresiva e comunicativa en público, a adquisición de técnica, a relación aptitude/actitude...

REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES PARA OBTENIR UNHA CUALIFICACIÓN POSTIVA

- Non haber superado tres faltas sen xustificar ao trimestre.
- Boa actitude na clase e valorarase o traballo na casa.
- Realizar coa destreza necesaria os exercicios e obras propostos ao longo do curso.
- Ter unha postura correcta co instrumento e tocar dun xeito relaxado e sen tensións. Poseer unha capacidade técnico-interpretativa axeitada ao seu nivel.
- Interpretar en público como mínimo dous exercicios e unha obra nova por trimestre e participar nas audicións.

RECURSOS DIDÁCTICOS

Métodos:

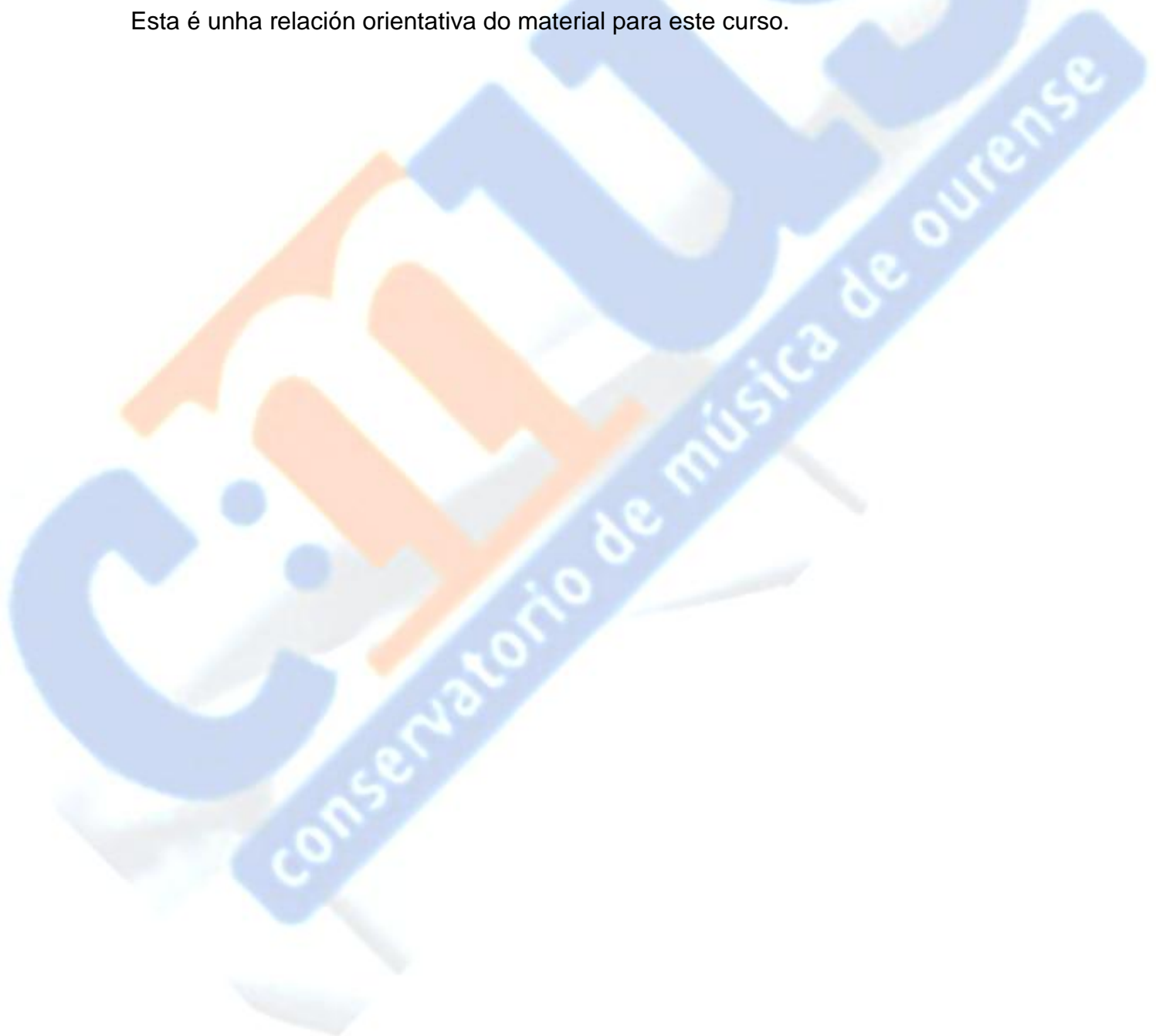
- Método Acordeón Divertido ..... Ricardo Llanos
- Polyphones Spielbuch Band I..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band II ..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band III ..... Musikverlag Josef Preissler
- Método de Acordeón ..... Tito Marcos

- Erstes Musizieren ..... Walter Maurer
- Sechs Vortragstücke ..... Jenő Takács
- Für mich und mein Akkordeon ..... Doblinger
- Waterloo Book one ..... Edwin Avril

Obras:

- Kreis-spiel ..... Helmut Reinbothe
- Alter Tanz ..... Popular
- Pequeñas Piezas ..... Fermín Gurbindo

Esta é unha relación orientativa do material para este curso.

CUARTO CURSO

OBXECTIVOS

- Dispoñer dunha correcta colocación do instrumento.
- Controlar a produción e calidade do son a través das articulacións dixital e de fol.
- Acadar un hábito de estudo diario e unhas técnicas á hora de traballar o repertorio.
- Interpretar un repertorio básico integrado por obras de diferentes estilos, dunha dificultade acorde ao nivel do alumno.
- Práctica da lectura a primeira vista e do uso da memoria.
- Tocar en público, coa seguridade necesaria, mostrando a súa capacidade comunicativa e de expresión co seu instrumento.
- Consolidar as distintas posibilidades sonoras, utilizándoas dentro das esixencias do seu nivel.
- Preparar a proba de pase de grado.
- Interpretar polo menos unha obra do seu repertorio de memoria.

CONTIDOS

- Perfeccionamento da técnica do fol.
- Coordinación dos diversos elementos anatómico-funcionais.
- Articulacións combinadas, dixital e de fol.
- Adestramento da memoria.
- Profundizar no traballo das articulacións e das dinámicas.
- Ampliar os coñecementos nos recursos técnicos e expresivos do acordeón.
- Traballo progresivo da memoria.
- Práctica da lectura a vista.
- Estudo polifónico en ambas mans (traballar dúas ou máis voces en cada man).
- Estudo das posibilidades de articulación e expresión do fol: sfz, acentos, bellows shake...
- Estudo de efectos sonoros e articulacións, como: vibrato, trinos, adornos, clusters, glisando...
- Analizar e comprender unha obra. O análisis como ferramenta de estudo.

- Comezar a traballar a improvisación.
- A interpretación: relaxación, cómo asimilar a obra, a memoria, a expresividade, a actuación fronte ao público ou un tribunal...

METODOLOXÍA

- Estratexias didácticas expositivas dos novos contidos, a partir dos coñecementos previos do alumno.
- Adestramento no traballo individual: reflexión persoal, autonomía no traballo, planteamento e solución individual de problemas...
- Vixiarase constantemente a posición correcta do instrumento, evitando en todo momento as tensións propias a que puidesen dar lugar.
- Traballarase a calidade do son do instrumento para conseguir unha expresión musical acorde ás esixencias do curso.
- Traballarase os estudos de técnica e escalas intentando que sexa complemento das obras que se estuden, facilitando así o labor da aprendizaxe e mellorando os defectos que poidan xurdir dunha desaxeitada articulación do fol, da pulsación e a coordinación de movementos para producir o son.
- Exercitarase a memoria.
- Fomentarase o hábito de escoitar o instrumento en audicións, concertos e gravacións de audio e vídeo a fin de desenvolver a capacidade auditiva e escoitar calidades propias do son do acordeón.
- Interdisciplinariade: O estudo e a clase de instrumento non se pode aislar do resto das súas asignaturas; é moi importante estar en contacto co resto dos seus profesores, realizando un seguimento como titor.
- Manterase o contacto cos pais, o que axudará ao reforzo da motivación extrínseca.
- A programación adaptarase ás necesidades, habilidades e características do alumnado. Mostrar e fomentar no alumno unhas estratexias de estudo axeitadas.
- Adestramento para a proba de pase de grado: tocando nas audicións todo o seu repertorio, traballando a relaxación, gravando as obras para que, desta maneira, poida traballar mellor os pasaxes que lle resulten

problématicos, sendo o mesmo alumno quen busque a orixe do problema e busque solucións...

- Utilizarase a improvisación como unha ferramenta útil no estudo, para evitar a monotonía.
- Faranse audicións internas, na clase, para traballar en conxunto aspectos interpretativos.
- Adestramento auditivo (dictados), para discriminar os rexistros, as octavas... como complemento da materia de Linguaxe Musical (interdisciplinabilidade).

TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

- Os obxectivos e contidos propostos completaranse ao longo do curso escolar repartindo a materia proporcionalmente, en tres períodos de seguimento trimestral.
- A primeira avaliación servirá de repaso dos contidos do ano anterior e aumentarase progresivamente o nivel técnico e interpretativo. Seguirase facendo hincapié na posición do alumno co instrumento, tendo moi en conta que non se produzan tensións mentres toca. Traballarase exercicios técnicos, tanto para mellorar a técnica do fol, como para profundizar na técnica dixital. Polo menos traballarase unha obra, axeitada ao nivel do alumno. Abordarase todo o elemental, básico e funcional para o estudo progresivo do acordeón cos parámetros de articulación, pulsación, fraseo, dinámica,...
- A segunda avaliación estará dedicada a incrementar as habilidades técnicas no alumno. Fomentarase analizar a partitura, como paso previo ao montaxe da partitura, para ser capaces de mellorar a interpretación e facilitar a memorización. Traballarase dun xeito máis profundo o acto da interpretación e da relaxación co instrumento á hora de tocar en público. Traballarase exercicios como complemento técnico e dúas obras, unha delas de memoria. Faranse clases cun carácter máis teórico, no que se vexan máis profundamente estratexias de estudo, técnicas de relaxación e de memorización.

- Na terceira avaliación repasarase o traballado ao longo do ano, facendo hincapié en tocar en público o seu repertorio. Estará composto por un mínimo de tres obras, unha das cales interpretaraa de memoria. Practicarase a improvisación. É a última etapa a completar para estar en posesión dos coñecementos elementais do instrumento. Solventarase as lagoas e deficiencias adquiridas polos alumnos, arrastradas durante os cursos pasados. Formalizarase un repertorio básico e musical adecuado ao final do grao elemental.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- A avaliación será continua e integradora. O resultado da avaliación final expresarase mediante a escala numérica de 1 a 10.
- A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria regulará as condicións para que os centros organicen as oportunas probas extraordinarias, co fin de facilitarlle ao alumnado a recuperación da materia con avaliación negativa.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual.
- A solvencia de lectura a primeira vista.
- Interpretar en público como solista exercicios e obras representativas do seu nivel.
- Ao longo do curso haberá unhas probas obxetivas, para mostrar cal é o nivel de asimilación dos contidos, o progreso técnico-expresivo do alumno co instrumento..., e así poder calificar o alumno mellor.
- Valorarase o traballo realizado día a día na clase e o que desenvolve o alumno na casa.
- Avaliaranse os obxectivos propostos nesta programación: nivel de aprendizaxe, capacidade expresiva e comunicativa en público, a adquisición de técnica, a relación aptitude/actitude...

REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES PARA OBTER UNHA CUALIFICACIÓN POSTIVA

- Non haber superado tres faltas sen xustificar ao trimestre.
- Boa actitude na clase e valorarase o traballo na casa.

- Realizar coa destreza necesaria os exercicios e obras propostos ao longo do curso.
- Ter unha postura correcta co instrumento e tocar dun xeito relaxado e sen tensións. Poseer unha capacidade técnico-interpretativa axeitada ao seu nivel.
- Interpretar en público o seu repertorio, que deberá estar composto por un mínimo de tres obras (dunha lonxitude e nivel axeitado para fin de grao elemental), unha das cales terá que interpretala de memoria.

RECURSOS DIDÁCTICOS

Métodos:

- Polyphones Spielbuch Band I..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band II ..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band III ..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band IV ..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band V ..... Musikverlag Josef Preissler
- Waterloo Book one ..... Edwin Avril

Obras:

Estudio Rítmico	Tito Marcos
Escenas Medievales	Tito Marcos
Pequeñas Piezas	Fermín Gurbindo
Mosaic	Fritz Dobler
Sonatine	Heinz-Christian Schaper
Peger Suite	Jan Truhlar
Sonatina Giocosa	B. K. Przybylski
Cuatro Noveletas	A. Krzanowski
Invention in D	T. Lundquist
Zehn polyphone Stücke nach spanische Volksliedern.....	W. Jacobi
Suite N° 3	K. Olczak
Suite N° 4	B. Precz

Esta é unha relación orientativa do material para este curso.

▪ GRAO PROFESIONAL

As ensinanzas profesionais de música teñen como finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música. Hai catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores. O grao profesional organízase nun grao de sis cursos de duración.

OBXECTIVOS XERAIS

- Habituar a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- Analizar e valorar a calidade da música.
- Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.
- Desenvolver no seu conxunto a técnica e as posibilidades sonoras e expresivas do instrumento, así como acadar e demostrar a sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar progresivamente a calidade sonora.
- Demostrar un control sobre o fol que garante, ademais dunha calidade sonora axeitada, a consecución dos diferentes efectos propios dos instrumentos precisados na obra.
- Interpretar un repertorio formado por obras representativas da literatura acordeonística de diferentes compositores, estilos, linguaxes e técnicas de importancia musical e dificultade axeitada ao seu nivel.
- Aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: dixitación, rexistración, fol...
- Acadar e aplicar progresivamente ferramentas e competencias para o desenvolvemento da memoria.
- Demostrar boa lectura a primeira vista e aplicar con maior autonomía de maneira progresiva, os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento.

- Coñecer as diversas convencións interpretativas vixentes nos distintos períodos da historia da música instrumental, de modo máis especial, as referidas á escritura rítmica ou á ornamentación.
- Tocar en público, coa seguridade necesaria, mostrando a súa capacidade comunicativa e de expresión co seu instrumento.
- Demostrar un control sobre o fol de xeito que garántase unha axeitada calidade sonora, a consecución dos deferentes efectos propios do instrumento requiridos en cada obra.
- Interpretar un repertorio de solista, de conxunto e de cámara incluíndo obras representativas da literatura acordeonística de diferentes compositores, estilos e linguaxes.

PRIMEIRO CURSO

OBXECTIVOS

- Perfeccionar o uso do fol, para garantir a expresividade e calidade sonora.
- Control na técnica do fol e dos seus efectos (Bellows Shake, Vibrato, Bend...).
- Acadar unha maior velocidade e flexibilidade dixital.
- Interpretar un repertorio representativo da literatura acordeonística, axeitado ao seu nivel.
- Analizar as obras do seu repertorio, como ferramenta de estudo das mesmas.
- Profundizar no uso da memoria e da lectura a vista.
- Aplicar de forma autónoma os distintos coñecementos musicais para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación, dixitación, rexistración, articulación...
- Profundizar no estudo das dinámicas e nas articulacións.

CONTIDOS

- Perfeccionamento técnico-interpretativo en función do repertorio e do instrumento.
- Técnica dixital: escoller entre as distintas dixitacións a máis axeitada; escalas e arpexios; traballar a independencia de voces nunha man; acadar unha maior velocidade e flexibilidade...
- Técnica do fol: control da presión e da calidade do son; control dinámico; bellows shake; coñecer e empregar diferentes acentuacións e vibratos...
- Práctica da lectura a vista.
- Entrenamento progresivo da memoria.
- Interpretación de repertorio orixinal e contemporáneo. Coñecer os efectos requeridos, as grafías específicas...
- Práctica en conxunto.
- Porfundizar no estudo de dinámicas, articulacións, rexistracións...
- Tocar en público: audicións e concertos.

- Audicións comparadas de diferentes interpretacións dunha mesma partitura por distintos intérpretes, xa sexan profesionais (CDs ou concertos), ou dos seus propios compañeiros.

METODOLOXÍA

- Estratexias didácticas expositivas dos novos contidos, a partir dos coñecementos previos do alumno.
- Adestramento no traballo individual: reflexión persoal, autonomía no traballo, planteamento e solución individual de problemas...
- Vixiarase constantemente a posición correcta do instrumento, evitando en todo momento as tensións propias a que puidesen dar lugar.
- Traballarase a calidade do son do instrumento para conseguir unha expresión musical acorde ás esixencias do curso.
- Traballarase os estudos de técnica e escalas intentando que sexa complemento das obras que se estuden, facilitando así o labor da aprendizaxe e mellorando os defectos que poidan xurdir dunha desaxeitada articulación do fol, da pulsación e a coordinación de movementos para producir o son.
- Exercitarase a memoria.
- Interdisciplinariade: O estudo e a clase de instrumento non se pode aislar do resto das súas asignaturas; é moi importante estar en contacto co resto dos seus profesores, realizando un seguimento como titor.
- Manterase o contacto cos pais, o que axudará ao reforzo da motivación extrínseca.
- A programación adaptarase ás necesidades, habilidades e características do alumnado Mellorarase o tratamento técnico establecido durante a aprendizaxe elemental axudado por variados estudos progresivos, escalas, arpexios, adquiríndose así os diferentes e variados recursos técnicos, propios en si do acto interpretativo.
- Fomentarase o hábito de escoitar o instrumento en audicións, concertos e gravacións de audio e vídeo a fin de desenvolver a capacidade auditiva e escoitar calidades propias do son do acordeón.

- Mediante a comprensión da obra, analizándoa a partir dos seus respectivos fragmentos, frases rítmicas e melódicas, períodos, a asimilación da tonalidade e a harmonía funcional fomentárase e desenvolverase a memoria.
- Traballarase o estudo dinámico e agógico principalmente o que vaia aparecendo no transcurso da obra musical , baixo a súa comprensión e control máis minucioso, achegándose en todo o posible ao contexto musical.
- Mostrar e fomentar no alumno unhas estratexias de estudo axeitadas.
- Utilizaranse obras adaptadas ao nivel do alumno, aínda que tamén empregándose obras dun nivel máis baixo para poder centrar a súa atención na parte interpretativa-expresiva e, coas mesmas, de cando en vez, traballarase a lectura a primeira vista.
- Utilizaranse medios de gravación, para poder facer así audicións comparadas das diferentes interpretacións e poder utilizalas para mellorar no estudo da obra do seu repertorio.

TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

- Os obxectivos e contidos propostos completaranse ao longo do curso escolar repartindo a materia proporcionalmente, en tres períodos de seguimento trimestral.
- Na primeira avaliación recordarase e profundizarase o traballado nos cursos anteriores. Intentarase solventar as posibles lagoas que traia o alumno da súa etapa anterior. Farase hincapié no control do instrumento, tanto ao nivel postural como á hora de interpretar, da súa calidade sonora e da súa execución firme e clara. Consolidaranse con máis firmeza todas as accións que aturan unha interpretación exhaustiva e rigorosa, controlando os movementos de dedos, mans e brazo principalmente. Prepararase un repertorio acorde ao alumno, incrementándolle o seu grao de dificultade a medida que vai evolucionando coa aprendizaxe do instrumento. Estudaranse un mínimo de dúas obras de diversos estilos e exercicios técnicos. Haberá unha audición.

- A segunda avaliación estará dedicada a incrementar as habilidades técnicas no alumno. Fomentarase analizar a partitura, como paso previo ao montaxe da partitura, para ser capaces de mellorar a interpretación e facilitar a memorización. Traballarase dun xeito máis profundo o acto da interpretación e da relaxación co instrumento á hora de tocar en público. Traballarase exercicios como complemento técnico e dúas obras, unha delas de memoria. Presentarase novos contidos, tanto técnicos como musicais. Haberá unha audición e promoverase a asistencia a concertos e audicións, para traballar así a capacidade auditiva, melloralasensibilidade e acadar un bo xuício crítico.
- Na terceira avaliación asentaranse os parámetros preestablecidos e abordaranse algúns máis dos que poidan xurdir no transcurso do curso. Practicarase a improvisación e a lectura a vista. Traballarase polo menos unha nova obra e novos exercicios. Recuperarase todo o repertorio traballado ao longo do curso. Farase unha gravación do mesmo para poder así centrar a súa atención na escoita, no traballo sonoro e expresivo, e poder facer así un xuício crítico da súa interpretación. Haberá unha audición.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- A avaliación será continua e integradora. O resultado da avaliación final expresarase mediante a escala numérica de 1 a 10.
- A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria regulará as condicións para que os centros organicen as oportunas probas extraordinarias, co fin de facilitarlle ao alumnado a recuperación da materia con avaliación negativa.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual.
- A solvencia de lectura a primeira vista.
- Interpretar en público como solista exercicios e obras representativas do seu nivel.

- Ao longo do curso haberá unhas probas obxetivas, para mostrar cal é o nivel de asimilación dos contidos, o progreso técnico-expresivo do alumno co instrumento..., e así poder calificar o alumno mellor.
- Valorarase o traballo realizado día a día na clase e o que desenvolve o alumno na casa.
- Avaliaranse os obxectivos propostos nesta programación: nivel de aprendizaxe, capacidade expresiva e comunicativa en público, a adquisición de técnica, a relación aptitude/actitude...

REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES PARA OBTENIR UNHA CUALIFICACIÓN POSITIVA

- Non haber superado tres faltas sen xustificar ao trimestre.
- Boa actitude na clase e valorarase o traballo na casa.
- Realizar coa destreza necesaria os exercicios e obras propostos ao longo do curso.
- Ter unha postura correcta co instrumento e tocar dun xeito relaxado e sen tensións. Poseer unha capacidade técnico-interpretativa axeitada ao seu nivel.
- Demostrar ter un xuízo crítico musical axeitado ao seu nivel.
- Saber facer unha análise dunha partitura do seu instrumento (coñecer as grafías específicas, recoñecer frases...).
- Saber dixitar e poñer cortes de fol, de maneira que non se interrompa o discurso musical.
- Interpretar en público o seu repertorio, que deberá estar composto por un mínimo de catro obras (dunha lonxitude e nivel axeitado para fin de grao profesional), unha das cales terá que interpretala de memoria.

RECURSOS DIDÁCTICOS

Métodos:

- Polyphones Spielbuch Band I..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band II ..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band III ..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band IV ..... Musikverlag Josef Preissler

- Polyphones Spielbuch Band V ..... Musikverlag Josef Preissler
- Waterloo Book one ..... Edwin Avril
- Spielbuch für akkordeon I.....DVFM 31050
- Spielbuch für akkordeon II.....DVFM 31051
- 9 Zweistimmige Inventionen..... T. Lundquist
- Zehn polyphone Stücke nach spanische Volksliedern..... W. Jacobi
- Estudios .....Harri Wessman
- Técnica per bottoni .....Claudio Jacomucci

Obras:

- Estudio Rítmico ..... Tito Marcos
- Escenas Medievales ..... Tito Marcos
- Mosaic ..... Fritz Dobler
- Peger Suite ..... Jan Truhlar
- Sonatina Giocosa ..... B. K. Przybylski
- Cuatro Noveletas ..... A. Krzanowski
- Suite Nº 3 ..... K. Olczak
- Suite Nº 4 ..... B. Precz

Esta é unha relación orientativa do material para este curso.

SEGUNDO CURSO

OBXECTIVOS

- Perfeccionar o uso do fol, para garantir a expresividade e calidade sonora.
- Control na técnica do fol e dos seus efectos (Bellows Shake, Vibrato, Bend...).
- Acadar unha maior velocidade e flexibilidade dixital.
- Interpretar un repertorio representativo da literatura acordeonística, axeitado ao seu nivel.
- Analizar as obras do seu repertorio, como ferramenta de estudo das mesmas.
- Profundizar no uso da memoria e da lectura a vista.
- Aplicar de forma autónoma os distintos coñecementos musicais para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación, dixitación, rexistración, articulación...
- Profundizar no estudo das dinámicas e nas articulacións.

CONTIDOS

- Perfeccionamento técnico-interpretativo en función do repertorio e do instrumento.
- Técnica dixital: escoller entre as distintas dixitacións a máis axeitada; escalas e arpexios; traballar a independencia de voces nunha man; acadar unha maior velocidade e flexibilidade...
- Técnica do fol: control da presión e da calidade do son; control dinámico; bellows shake; coñecer e empregar diferentes acentuacións e vibratos...
- Práctica da lectura a vista.
- Entrenamento progresivo da memoria.
- Interpretación de repertorio orixinal e contemporáneo. Coñecer os efectos requeridos, as grafías específicas...
- Valorar a importancia estética das obras e tomar conciencia das propias calidades musicais en función das esixencias interpretativas.
- Práctica en conxunto.
- Porfundizar no estudo de dinámicas, articulacións, rexistracións...
- Tocar en público: audicións e concertos.

- Audicións comparadas de diferentes interpretacións dunha mesma partitura por distintos intérpretes, xa sexan profesionais (CDs ou concertos), ou dos seus propios compañeiros.
- Elección de parámetros técnico-musicais axeitados, para abordar obras onde non figuren indicacións de ningún tipo.
- Facer unha análise das partituras que se traballen ao longo do curso como paso previo á montaxe da obra, e como ferramenta para a súa comprensión, memorización e interpretación.

METODOLOXÍA

- Estratexias didácticas expositivas dos novos contidos, a partir dos coñecementos previos do alumno.
- Adestramento no traballo individual: reflexión persoal, autonomía no traballo, planteamento e solución individual de problemas...
- Vixiarase constantemente a posición correcta do instrumento, evitando en todo momento as tensións propias a que puidesen dar lugar.
- Traballarase a calidade do son do instrumento para conseguir unha expresión musical acorde ás esixencias do curso.
- Traballarase os estudos de técnica e escalas intentando que sexa complemento das obras que se estuden, facilitando así o labor da aprendizaxe e mellorando os defectos que poidan xurdir dunha desaxeitada articulación do fol, da pulsación e a coordinación de movementos para producir o son.
- Exercitarase a memoria.
- Fomentarase o hábito de escoitar o instrumento en audicións, concertos e gravacións de audio e vídeo a fin de desenvolver a capacidade auditiva e escoitar calidades propias do son do acordeón.
- Interdisciplinariade: O estudo e a clase de instrumento non se pode aislar do resto das súas asignaturas; é moi importante estar en contacto co resto dos seus profesores, realizando un seguimento como titor.
- Manterase o contacto cos pais, o que axudará ao reforzo da motivación extrínseca.

- A programación adaptarase ás necesidades, habilidades e características do alumnado. Mediante a comprensión da obra, analizándoa a partir dos seus respectivos fragmentos, frases rítmicas e melódicas, períodos, a asimilación da tonalidade e a harmonía funcional fomentarase e desenvolverase a memoria.
- Traballarase o estudo dinámico e agógico principalmente o que vaia aparecendo no transcurso da obra musical, baixo a súa comprensión e control máis minucioso, achegándose en todo o posible ao contexto musical.
- Utilizaranse obras adaptadas ao nivel do alumno, aínda que tamén empregándose obras dun nivel máis baixo para poder centrar a súa atención na parte interpretativa-expresiva e, coas mesmas, de cando en vez, traballarase a lectura a primeira vista.
- Utilizaranse medios de gravación, para poder facer así audicións comparadas das diferentes interpretacións e poder utilizalas para mellorar no estudo da obra do seu repertorio.
- Mostrar e fomentar no alumno unhas estratexias de estudo axeitadas.
- Traballarase con máis exactitude as dixitaciones e os demais movementos que se producen nas múltiples articulacións interpretativas.
- Fomentarase o traballo de conxunto formándose diferentes agrupacións co fin de potenciar a relación afectiva do alumno cos seus compañeiros e coa propia música, sendo estímulo para o desenvolvemento potencial do instrumento.

TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

- Os obxectivos e contidos propostos completaranse ao longo do curso escolar repartindo a materia proporcionalmente, en tres períodos de seguimento trimestral.
- Na primeira avaliación recordarase e profundizarase o traballado nos cursos anteriores. Farase hincapié no control do instrumento, tanto ao nivel postural como á hora de interpretar, da súa calidade sonora e da súa execución firme e clara. Consolidaranse con máis firmeza todas as accións que aturan unha interpretación exhaustiva e rigorosa, controlando os

movimentos de dedos, mans e brazo principalmente. Prepararase un repertorio acorde ao alumno, incrementándolle o seu grao de dificultade a medida que vai evolucionando coa aprendizaxe do instrumento. Estudaranse un mínimo de dúas obras de diversos estilos e exercicios técnicos. Haberá unha audición.

- A segunda avaliación estará dedicada a incrementar as habilidades técnicas no alumno. Fomentarase analizar a partitura, como paso previo ao montaxe da partitura, para ser capaces de mellorar a interpretación e facilitar a memorización. Presentaranse novos contidos, tanto técnicos como musicais. Traballarase exercicios como complemento técnico e dúas obras, unha delas de memoria. Faranse clases cun carácter máis teórico, no que se vexan máis profundamente estratexias de estudo, técnicas de relaxación e de memorización. Haberá unha audición e promoverase a asistencia a concertos e audicións, para traballar así a capacidade auditiva, melloral a sensibilidade e acadar un bo xuício crítico.
- Na terceira avaliación repasarase o traballado ao longo do ano, facendo hincapié en tocar en público o seu repertorio. Estará composto por un mínimo de catro obras, unha das cales interpretará de memoria. Practicarase a improvisación. Traballarase polo menos unha nova obra nesta avaliación e novos exercicios. Farase unha gravación da interpretación que faga do seu repertorio, para poder así centrar a súa atención na escoita, no traballo sonoro e expresivo, e poder facer así un xuício crítico da súa interpretación. Haberá unha audición.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- A avaliación será continua e integradora. O resultado da avaliación final exprésase mediante a escala numérica de 1 a 10.
- A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria regulará as condicións para que os centros organicen as oportunas probas extraordinarias, co fin de facilitarlle ao alumnado a recuperación da materia con avaliación negativa.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual.

- A solvencia de lectura a primeira vista.
- Interpretar en público como solista exercicios e obras representativas do seu nivel.
- Ao longo do curso haberá unhas probas obxetivas, para mostrar cal é o nivel de asimilación dos contidos, o progreso técnico-expresivo do alumno co instrumento..., e así poder calificar o alumno mellor.
- Valorarase o traballo realizado día a día na clase e o que desenvolve o alumno na casa.
- Avaliaranse os obxectivos propostos nesta programación: nivel de aprendizaxe, capacidade expresiva e comunicativa en público, a adquisición de técnica, a relación aptitude/actitude...

REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES PARA OBTENER UNHA CUALIFICACIÓN POSTIVA

- Non haber superado tres faltas sen xustificar ao trimestre.
- Boa actitude na clase e valorarase o traballo na casa.
- Realizar coa destreza necesaria os exercicios e obras propostos ao longo do curso.
- Ter unha postura correcta co instrumento e tocar dun xeito relaxado e sen tensións. Poseer unha capacidade técnico-interpretativa axeitada ao seu nivel.
- Saber facer unha análise dunha partitura do seu instrumento (coñecer as grafías específicas, recoñecer frases...).
- Demostrar ter un xuízo crítico musical axeitado ao seu nivel.
- Saber dixitar e poñer cortes de fol, de maneira que non se interrompa o discurso musical.
- Interpretar en público o seu repertorio, que deberá estar composto por un mínimo de catro obras (dunha lonxitude e nivel axeitado para fin de grao profesional), unha das cales terá que interpretala de memoria.

RECURSOS DIDÁCTICOS

Métodos:

- Polyphones Spielbuch Band I..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band II ..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band III ..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band IV ..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band V ..... Musikverlag Josef Preissler
- Spielbuch für akkordeon I.....DVFM 31050
- Spielbuch für akkordeon II.....DVFM 31051
- Waterloo Book one ..... Edwin Avril
- Waterloo Book Two ..... Eddie Harris
- Técnica per bottoni ..... Claudio Jacomucci
- Mosaic ..... Fritz Dobler
- 9 Zweistimmige Inventionen..... T. Lundquist
- Zehn polyphone Stücke nach spanische Volksliedern.....W. Jacobi

Obras:

- Estudio Rítmico ..... Tito Marcos
- Escenas Medievales ..... Tito Marcos
- Suite Nº 3 ..... K. Olczak
- Suite Nº 4 ..... B. Precz
- Estudios ..... Harri Wessman
- Kindersuite Nr. 1 ..... W. Solotarjow
- Shades of Ivory ..... G. Wuensch
- Konstellation zu HEGA ..... W. Richter

Esta é unha relación orientativa do material para este curso.

TERCEIRO CURSO

OBXECTIVOS

- Demostrar un control progresivo sobre o fol que asegure unha boa calidade sonora.
- Aplicación progresiva dos coñecementos na resolución de problemas interpretativos.
- Acadar unha capacidade interpretativa axeitada ao seu nivel.
- Interpretar en público obras do seu nivel.
- Control na técnica do fol e dos seus efectos (Bellows Shake, Vibrato, Bend...).
- Acadar unha maior velocidade e flexibilidade dixital.
- Analizar as obras do seu repertorio, como ferramenta de estudo das mesmas.
- Profundizar no uso da memoria e da lectura a vista.
- Prácticas a improvisación.

CONTIDOS

- Perfeccionamento técnico-interpretativo en función do repertorio e do instrumento.
- Técnica dixital: escoller entre as distintas dicitacións a máis axeitada; escalas e arpexios; traballar a independencia de voces nunha man; acadar unha maior velocidade e flexibilidade...
- Técnica do fol: control da presión e da calidade do son; control dinámico; bellows shake; coñecer e empregar diferentes acentuacións e vibratos...
- Práctica da lectura a vista.
- Entrenamento progresivo da memoria.
- Interpretación de repertorio orixinal e contemporáneo. Coñecer os efectos requeridos, as grafías específicas...
- Valorar a importancia estética das obras e tomar conciencia das propias calidades musicais en función das esixencias interpretativas.
- Práctica en conxunto.
- Profundizar no estudo de dinámicas, articulacións, rexistracións...

- Audicións comparadas de diferentes interpretacións dunha mesma partitura por distintos intérpretes, xa sexan profesionais (CDs ou concertos), ou dos seus propios compañeiros.
- Traballar escalas de terceiras, sextas e octavas, como perfeccionamento técnico-dixital.
- Elección de parámetros técnico-musicais axeitados, para abordar obras onde non figuren indicacións de ningún tipo.
- Tocar en público: audicións e concertos.
- Facer unha análise das partituras que se traballen ao longo do curso como paso previo á montaxe da obra, e como ferramenta para a súa comprensión, memorización e interpretación.

METODOLOXÍA

- Estratexias didácticas expositivas dos novos contidos, a partir dos coñecementos previos do alumno.
- Adestramento no traballo individual: reflexión persoal, autonomía no traballo, planteamento e solución individual de problemas...
- Vixiarase constantemente a posición correcta do instrumento, evitando en todo momento as tensións propias a que puidesen dar lugar.
- Traballarase a calidade do son do instrumento para conseguir unha expresión musical acorde ás esixencias do curso.
- Traballarase os estudos de técnica e escalas intentando que sexa complemento das obras que se estuden, facilitando así o labor da aprendizaxe e mellorando os defectos que poidan xurdir dunha desaxeitada articulación do fol, da pulsación e a coordinación de movementos para producir o son.
- Fomentarase o hábito de escoitar o instrumento en audicións, concertos e gravacións de audio e vídeo a fin de desenvolver a capacidade auditiva e escoitar calidades propias do son do acordeón.
- Interdisciplinaria: O estudo e a clase de instrumento non se pode aislar do resto das súas asignaturas; é moi importante estar en contacto co resto dos seus profesores, realizando un seguimento como titor.

- Manterase o contacto cos pais, o que axudará ao reforzo da motivación extrínseca.
- A programación adaptarase ás necesidades, habilidades e características do alumnado. Demostrarlle ao alumno que o estudo lento, a interpretación analítica e consciente, lévanos a unha mellor asimilación da obra e a súa mellor interpretación.
- Mediante a comprensión da obra, analizándoa a partir dos seus respectivos fragmentos, frases rítmicas e melódicas, períodos, a asimilación da tonalidade e a harmonía funcional fomentárase e desenvolverase a memoria.
- Traballarase o estudo dinámico e agógico principalmente o que vaia aparecendo no transcurso da obra musical, baixo a súa comprensión e control máis minucioso, achegándose en todo o posible ao contexto musical.
- Mostrar e fomentar no alumno unhas estratexias de estudo axeitadas.
- Traballarase con máis exactitude as dixitacións e os demais movementos que se producen nas múltiples articulacións interpretativas.
- Utilizaranse obras adaptadas ao nivel do alumno, aínda que tamén empregándose obras dun nivel máis baixo para poder centrar a súa atención na parte interpretativa-expresiva e, coas mesmas, de cando en vez, traballarase a lectura a primeira vista.
- Utilizaranse medios de gravación, para poder facer así audicións comparadas das diferentes interpretacións e poder utilizalas para mellorar no estudo da obra do seu repertorio.
- Exercitarase a memoria.
- Fomentárase o traballo de conxunto formándose diferentes agrupacións co fin de potenciar a relación afectiva do alumno cos seus compañeiros e coa propia música, sendo estímulo para o desenvolvemento potencial do instrumento.

TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

- Os obxectivos e contidos propostos completaranse ao longo do curso escolar repartindo a materia proporcionalmente, en tres períodos de seguimento trimestral.
- Na primeira avaliación repasarase todo o concernente ás técnicas básicas da aprendizaxe do instrumento facendo sempre hincapé na colocación e posición do intérprete diante do instrumento, da súa calidade sonora e da súa execución limpa e clara. Consolidaranse con máis firmeza tódalas accións que aturan unha interpretación exhaustiva e rigorosa, controlando os movementos de dedos, mans e brazo principalmente. Prepararase un repertorio acorde ao alumno, incrementándolle o seu grao de dificultade a medida que vai evolucionando coa aprendizaxe do instrumento. Traballarase un mínimo de dúas obras e exercicios técnicos complementarios. Haberá unha audición.
- Na segunda avaliación presentaranse novos aspectos tanto técnicos como musicais e persistirase coa correcta colocación do instrumento e o seu dominio físico diante do mesmo. Estudarase novas obras e estudos acordes co alumno, sempre en incremento de dificultades tanto virtuosistas como de emisións sonoras. O número de obras serán dun mínimo de dúas novas. Haberá algunha clase de carácter máis teórico, onde se presentarán contidos sobre a historia e repertorio do instrumento. Noutras clases faranse un maior hincapié no desenvolvemento da capacidade auditiva e dun xuízo crítico das diferentes interpretacións. Haberá unha audición.
- Na terceira avaliación repasarase o traballado ao longo do ano, facendo hincapié en tocar en público o seu repertorio. Estará composto por un mínimo de catro obras, unha das cales interpretaraa de memoria. Practicarase a improvisación. Traballarase polo menos unha nova obra nesta avaliación e novos exercicios. Farase unha gravación da interpretación que faga do seu repertorio, para poder así centrar a súa atención na escoita, no traballo sonoro e expresivo, e poder facer así un xuízo crítico da súa interpretación. Haberá unha audición.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- A avaliación será continua e integradora. O resultado da avaliación final expresarase mediante a escala numérica de 1 a 10.
- A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria regulará as condicións para que os centros organicen as oportunas probas extraordinarias, co fin de facilitarlle ao alumnado a recuperación da materia con avaliación negativa.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual.
- A solvencia de lectura a primeira vista.
- Interpretar en público como solista exercicios e obras representativas do seu nivel.
- Ao longo do curso haberá unhas probas obxetivas, para mostrar cal é o nivel de asimilación dos contidos, o progreso técnico-expresivo do alumno co instrumento..., e así poder calificar o alumno mellor.
- Valorarase o traballo realizado día a día na clase e o que desenvolve o alumno na casa.
- Avaliaranse os obxectivos propostos nesta programación: nivel de aprendizaxe, capacidade expresiva e comunicativa en público, a adquisición de técnica, a relación aptitude/actitude...

REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES PARA OBTENIR UNHA CUALIFICACIÓN POSTIVA

- Non haber superado tres faltas sen xustificar ao trimestre.
- Boa actitude na clase e valorarase o traballo na casa.
- Realizar coa destreza necesaria os exercicios e obras propostos ao longo do curso.
- Ter unha postura correcta co instrumento e tocar dun xeito relaxado e sen tensións. Poseer unha capacidade técnico-interpretativa axeitada ao seu nivel.
- Saber facer unha análise dunha partitura do seu instrumento (coñecer as grafías específicas, recoñecer frases...).
- Demostrar ter un xuízo crítico musical axeitado ao seu nivel.

- Saber dixitar e poñer cortes de fol, de maneira que non se interrompa o discurso musical.
- Interpretar en público o seu repertorio, que deberá estar composto por un mínimo de catro obras (dunha lonxitude e nivel axeitado para fin de grao profesional), unha das cales terá que interpretala de memoria.

RECURSOS DIDÁCTICOS

Métodos:

- Polyphones Spielbuch Band I..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band II ..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band III ..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band IV ..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band V ..... Musikverlag Josef Preissler
- Spielbuch für akkordeon I.....DVFM 31050
- Spielbuch für akkordeon II.....DVFM 31051
- Waterloo Book one ..... Edwin Avril
- Waterloo Book Two ..... Eddie Harris
- Book Two Akkordeon Rythmic Studies.....James Wilson
- Técnica per bottoni .....Claudio Jacomucci
- Mosaic ..... Fritz Dobler
- Estudios de concierto.....G. Schenderiov
- 9 Zweistimmige Inventionen..... T. Lundquist
- Capriccios.....J. Hurt
- Zehn polyphone Stücke nach spanische Volksliedern.. .....W. Jacobi

Obras:

- Estudios .....Harri Wessman
- Kindersuite Nr. 1 .....W. Solotarjow
- Shades of Ivory .....G. Wuensch
- Suite á la Jazz .....S. Siara
- Fünf Stücke für BB manual .....J. Ganzer

Esta é unha relación orientativa do material para este curso.

CUARTO CURSO

OBXECTIVOS

- Demostrar un control progresivo sobre o fol que asegure unha boa calidade sonora.
- Aplicación progresiva dos coñecementos na resolución de problemas interpretativos.
- Acadar unha capacidade interpretativa axeitada ao seu nivel.
- Interpretar en público obras do seu nivel.
- Control na técnica do fol e dos seus efectos (Bellows Shake, Vibrato, Bend...).
- Acadar unha maior velocidade e flexibilidade dixital.
- Analizar as obras do seu repertorio, como ferramenta de estudo das mesmas.
- Profundizar no uso da memoria e da lectura a vista.
- Prácticas a improvisación.
- Acadar coñecementos sobre a historia do seu instrumentos, intérpretes destacados, repertorio...

CONTIDOS

- Perfeccionamento técnico-interpretativo en función do repertorio e do instrumento.
- Técnica dixital: escoller entre as distintas dixitacións a máis axeitada; escalas e arpexios; traballar a independencia de voces nunha man; acadar unha maior velocidade e flexibilidade...
- Técnica do fol: control da presión e da calidade do son; control dinámico; bellows shake; coñecer e empregar diferentes acentuacións e vibratos...
- Entrenamento progresivo da memoria.
- Interpretación de repertorio orixinal e contemporáneo. Coñecer os efectos requeridos, as grafías específicas...
- Valorar a importancia estética das obras e tomar conciencia das propias calidades musicais en función das esixencias interpretativas.
- Traballar escalas de terceiras, sextas e octavas, como perfeccionamento técnico-dixital.

- Porfundizar no estudo de dinámicas, articulacións, rexistracións...
- Audicións comparadas de diferentes interpretacións dunha mesma partitura por distintos intérpretes, xa sexan profesionais (CDs ou concertos), ou dos seus propios compañeiros.
- Práctica da lectura a vista.
- Práctica en conxunto.
- Elección de parámetros técnico-musicais axeitados, para abordar obras onde non figuren indicacións de ningún tipo.
- Tocar en público: audicións e concertos.
- Facer unha análise das partituras que se traballen ao longo do curso como paso previo á montaxe da obra, e como ferramenta para a súa comprensión, memorización e interpretación.

METODOLOXÍA

- Estratexias didácticas expositivas dos novos contidos, a partir dos coñecementos previos do alumno.
- Aprendizaxe significativa: primeiro, detectar as ideas previas do alumno; motivar ao alumno a que quera aprender; moi importante é reforzar a motivación extrínseca e, ao mesmo tempo fomentar a súa propia motivación (intrínseca).
- Adestramento no traballo individual: reflexión persoal, autonomía no traballo, planteamento e solución individual de problemas...
- Vixiarase constantemente a posición correcta do instrumento, evitando en todo momento as tensións propias a que puidesen dar lugar.
- Traballarase a calidade do son do instrumento para conseguir unha expresión musical acorde ás esixencias do curso.
- Traballarase os estudos de técnica e escalas intentando que sexa complemento das obras que se estuden, facilitando así o labor da aprendizaxe e mellorando os defectos que poidan xurdir dunha desaxeitada articulación do fol, da pulsación e a coordinación de movementos para producir o son.

- Interdisciplinarietà: O estudo e a clase de instrumento non se pode aislar do resto das súas asignaturas; é moi importante estar en contacto co resto dos seus profesores, realizando un seguimento como titor.
- Manterase o contacto cos pais, o que axudará ao reforzo da motivación extrínseca.
- A programación adaptarase ás necesidades, habilidades e características do alumnado. Demostrarlle ao alumno que o estudo lento, a interpretación analítica e consciente, lévanos a unha mellor asimilación da obra e a súa mellor interpretación.
- Fomentarase o hábito de escoitar o instrumento en audicións, concertos e gravacións de audio e vídeo a fin de desenvolver a capacidade auditiva e escoitar calidades propias do son do acordeón.
- Mediante a comprensión da obra, analizándoa a partir dos seus respectivos fragmentos, frases rítmicas e melódicas, períodos, a asimilación da tonalidade e a harmonía funcional fomentarase e desenvolverase a memoria.
- Promover o seu interese por profundizar no seus coñecementos teóricos do seu instrumento (usando diferentes ferramentas: Cds, libros, internet...)
- Traballarase con máis exactitude as digitacións e os demais movementos que se producen nas múltiples articulacións interpretativas.
- Traballarase o estudo dinámico e agógico principalmente o que vaia aparecendo no transcurso da obra musical, baixo a súa comprensión e control máis minucioso, achegándose en todo o posible ao contexto musical.
- Mostrar e fomentar no alumno unhas estratexias de estudo axeitadas.
- Utilizaranse medios de gravación, para poder facer así audicións comparadas das diferentes interpretacións e poder utilizalas para mellorar no estudo da obra do seu repertorio.
- Fomentarase o traballo de conxunto formándose diferentes agrupacións co fin de potenciar a relación afectiva do alumno cos seus compañeiros e coa propia música, sendo estímulo para o desenvolvemento potencial do instrumento.

TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

- Os obxectivos e contidos propostos completaranse ao longo do curso escolar repartindo a materia proporcionalmente, en tres períodos de seguimento trimestral.
- Na primeira avaliación repasarase todo o concernente ás técnicas básicas da aprendizaxe do instrumento facendo sempre hincapé na colocación e posición do intérprete diante do instrumento, da súa calidade sonora e da súa execución limpa e clara. Consolidaranse con máis firmeza tódalas accións que aturan unha interpretación exhaustiva e rigorosa, controlando os movementos de dedos, mans e brazo principalmente. Prepararase un repertorio acorde ao alumno, incrementándolle o seu grao de dificultade a medida que vai evolucionando coa aprendizaxe do instrumento. Traballarase un mínimo de dúas obras e exercicios técnicos complementarios. Haberá unha audición.
- A segunda avaliación estará dedicada a incrementar as habilidades técnicas no alumno. Fomentarase analizar a partitura, como paso previo ao montaxe da partitura, para ser capaces de mellorar a interpretación e facilitar a memorización. Traballarase dun xeito máis profundo o acto da interpretación e da relaxación co instrumento á hora de tocar en público. Traballarase exercicios como complemento técnico e dúas obras, unha delas de memoria. Presentaranse novos contidos, tanto técnicos como musicais. Haberá unha audición e promoverase a asistencia a concertos e audicións, para traballar así a capacidade auditiva, melloral a sensibilidade e acadar un bo xuício crítico.
- Na terceira avaliación asentaranse os parámetros preestablecidos e abordaranse algúns máis dos que poidan xurdir no transcurso do curso. Practicarase a improvisación e a lectura a vista. Traballarase polo menos unha nova obra e novos exercicios. Recuperarase todo o repertorio traballado ao longo do curso. Farase unha gravación do mesmo para poder así centrar a súa atención na escoita, no traballo sonoro e expresivo, e poder facer así un xuício crítico da súa interpretación. Haberá unha audición.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- A avaliación será continua e integradora. O resultado da avaliación final expresarase mediante a escala numérica de 1 a 10.
- A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria regulará as condicións para que os centros organicen as oportunas probas extraordinarias, co fin de facilitarlle ao alumnado a recuperación da materia con avaliación negativa.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual.
- A solvencia de lectura a primeira vista.
- Interpretar en público como solista exercicios e obras representativas do seu nivel.
- Ao longo do curso haberá unhas probas obxetivas, para mostrar cal é o nivel de asimilación dos contidos, o progreso técnico-expresivo do alumno co instrumento..., e así poder calificar o alumno mellor.
- Valorarase o traballo realizado día a día na clase e o que desenvolve o alumno na casa.
- Avaliaranse os obxectivos propostos nesta programación: nivel de aprendizaxe, capacidade expresiva e comunicativa en público, a adquisición de técnica, a relación aptitude/actitude...

REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES PARA OBTENER UNHA CUALIFICACIÓN POSTIVA

- Non haber superado tres faltas sen xustificar ao trimestre.
- Boa actitude na clase e valorarase o traballo na casa.
- Realizar coa destreza necesaria os exercicios e obras propostos ao longo do curso.
- Ter unha postura correcta co instrumento e tocar dun xeito relaxado e sen tensións. Poseer unha capacidade técnico-interpretativa axeitada ao seu nivel.
- Saber facer unha análise dunha partitura do seu instrumento (coñecer as grafías específicas, recoñecer frases...).
- Demostrar ter un xuízo crítico musical axeitado ao seu nivel.

- Saber dixitar e poñer cortes de fol, de maneira que non se interrompa o discurso musical.
- Interpretar en público o seu repertorio, que deberá estar composto por un mínimo de catro obras (dunha lonxitude e nivel axeitado para fin de grao profesional), unha das cales terá que interpretala de memoria.

RECURSOS DIDÁCTICOS

Métodos:

- Polyphones Spielbuch Band I..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band II ..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band III ..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band IV ..... Musikverlag Josef Preissler
- Polyphones Spielbuch Band V ..... Musikverlag Josef Preissler
- Spielbuch für akkordeon I.....DVFM 31050
- Spielbuch für akkordeon II.....DVFM 31051
- Waterloo Book one ..... Edwin Avril
- Waterloo Book Two ..... Eddie Harris
- Book Two Akkordeon Rythmic Studies.....James Wilson
- Técnica per bottoni .....Claudio Jacomucci
- Mosaic ..... Fritz Dobler
- Estudios de concierto.....G. Schenderiov
- Capriccios.....J. Hurt

Obras:

- Estudios .....Harri Wessman
- Shades of Ivory .....G. Wuensch
- Suite á la Jazz .....S. Siara
- Suite Safari .....F. Gurbindo
- Clouds .....H. Valpola
- Variations .....Palmer-Hughes
- Stranezze .....L. Fancelli
- Prelude et Variations .....Jiri Matys

Esta é unha relación orientativa do material para este curso.

QUINTO CURSO

OBXECTIVOS

- Afianzar e asegurar os obxectivos de cursos anteriores.
- Fomentar o hábito de escoitar música para formar a súa cultura musical, que axudalle no obxectivo de acadar uns bos criterios interpretativos e o seu xuízo crítico.
- Participar en actividades musicais e culturais.
- Lograr unha técnica, personalidade e actividade interpretativa que o capaciten para unha actividade artística de calidade.
- Desenvolver e profundizar características técnico-interpretativas do instrumento.
- Demostrar un control progresivo sobre o fol que asegure unha boa calidade sonora.
- Aplicación progresiva dos coñecementos na resolución de problemas interpretativos.
- Profundizar no uso da memoria e da lectura a vista.
- Practicar a improvisación.
- Coñecer e profundizar en cómo solucionar os problemas que lle planteen as obras e valorar os resultados según o tempo que se empleou.
- Ser consciente das súas características técnico-expresivas e interpretativas para poder integrarse nun grupo, e do que tocar con outros instrumentos e persoas lle pode aportar como músico. Fomentar o seu interese hacia a asignatura de música de cámara.
- Interpretar un repertorio con autocontrol e capacidade de comunicación en público.

CONTIDOS

- Control muscular dos movementos e da respiración, relaxación... como elemento que forma parte e influe na interpretación.
- Coñecer, estudar e aplicar os diversos sistemas de escritura e grafías propias do instrumento.
- Traballo sobre a calidade do son: control dos compoñentes de calidade sonora: movemento da man esquerda (fol), fraseos, dinámicas, ataques, expresión...

- Acadar unha boa sensibilidade auditiva. Audicións comparadas.
- Perfeccionamento na coordinación, independencia, simultaneidade e sincronización dos diversos elementos articulatorios.
- Profundización na dixitación de ambos manuais. Saber escoller entre as diversas dixitacións posibles, enxuizando críticamente unhas e outras.
- A interpretación musical: análise dos factores que teñen influencia na comprensión e interpretación dunha obra.
- Entrenamento progresivo da memoria.
- Elección de parámetros técnico-musicais axeitados, para abordar obras onde non figuren indicacións de ningún tipo.
- Tocar en público: audicións e concertos.
- Facer unha análise das partituras que se traballen ao longo do curso como paso previo á montaxe da obra, e como ferramenta para a súa comprensión, memorización e interpretación.
- Lectura a primeira vista e improvisación.
- Coñecer e profundizar nos coñecementos teóricos acerca do instrumento, e ademais do repertorio que interpretou e que está interpretando.

METODOLOXÍA

- Estratexias didácticas expositivas dos novos contidos, a partir dos coñecementos previos do alumno.
- Aprendizaxe significativa: primeiro, detectar as ideas previas do alumno; motivar ao alumno a que queira aprender; moi importante é reforzar a motivación extrínseca e, ao mesmo tempo fomentar a súa propia motivación (intrínseca).
- Adestramento no traballo individual: reflexión persoal, autonomía no traballo, planteamento e solución individual de problemas...
- Demostrarlle ao alumno que o estudio lento, a interpretación analítica e consciente, lévanos a unha mellor asimilación da obra e a súa mellor interpretación.
- Exercitar a improvisación e fomentar a lectura a primeira vista, explicándolle os beneficios que lle aportan na interpretación, como música en xeral, na asignatura de música de cámara, á hora de traballar unha obra...

- Interdisciplinarietà: O estudo e a clase de instrumento non se pode aislar do resto das súas asignaturas; é moi importante estar en contacto co resto dos seus profesores, realizando un seguimento como titor.
- Manterase o contacto cos pais, o que axudará ao reforzo da motivación extrínseca.
- A programación adaptarase ás necesidades, habilidades e características do alumnado.
- Promover o seu interese por profundizar no seus coñecementos teóricos do seu instrumento (usando diferentes ferramentas: Cds, libros, internet...)
- Traballarase con máis exactitude as digitacións e os demais movementos que se producen nas múltiples articulacións interpretativas.
- Traballarase o estudo dinámico e agógico principalmente o que vaia aparecendo no transcurso da obra musical , baixo a súa comprensión e control máis minucioso, achegándose en todo o posible ao contexto musical.
- Mostrar e fomentar no alumno unhas estratexias de estudo axeitadas.
- Utilizaranse medios de gravación, para poder facer así audicións comparadas das diferentes interpretacións e poder utilizalas para mellorar no estudo da obra do seu repertorio.

TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

- Os obxectivos e contidos propostos completaranse ao longo do curso escolar repartindo a materia proporcionalmente, en tres períodos de seguimento trimestral.
- Na primeira avaliación repasarase todo o concernente ás técnicas básicas da aprendizaxe do instrumento facendo sempre hincapé na colocación e posición do intérprete diante do instrumento, da súa calidade sonora e da súa execución limpa e clara. Consolidaranse con máis firmeza tódalas accións que aturan unha interpretación exhaustiva e rigorosa, controlando os movementos de dedos, mans e brazo principalmente. Prepararase un repertorio acorde ao alumno, incrementándolle o seu grao de dificultade a medida que vai evolucionando coa aprendizaxe do instrumento.

Traballarase un mínimo de dúas obras e exercicios técnicos complementarios. Haberá unha audición.

- A segunda avaliación estará dedicada a incrementar as habilidades técnicas no alumno. Fomentarase analizar a partitura, como paso previo ao montaxe da partitura, para ser capaces de mellorar a interpretación e facilitar a memorización. Traballarase dun xeito máis profundo o acto da interpretación e da relaxación co instrumento á hora de tocar en público. Traballaranse exercicios como complemento técnico e dúas obras, unha delas de memoria. Presentarase novos contidos, tanto técnicos como musicais. Haberá unha audición e promoverase a asistencia a concertos e audicións, para traballar así a capacidade auditiva, melloral a sensibilidade e acadar un bo xuício crítico.
- Na terceira avaliación asentaranse os parámetros preestablecidos e abordaranse algúns máis dos que poidan xurdir no transcurso do curso. Practicarase a improvisación e a lectura a vista. Traballarase polo menos unha nova obra e novos exercicios. Recuperarase todo o repertorio traballado ao longo do curso. Farase unha gravación do mesmo para poder así centrar a súa atención na escoita, no traballo sonoro e expresivo, e poder facer así un xuício crítico da súa interpretación. Haberá unha audición.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- A avaliación será continua e integradora. O resultado da avaliación final expresarase mediante a escala numérica de 1 a 10.
- A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria regulará as condicións para que os centros organicen as oportunas probas extraordinarias, co fin de facilitarlle ao alumnado a recuperación da materia con avaliación negativa.
- Demostrar o aprendizaxe dos conceptos interpretativos e a adquisición das habilidades contempladas nos obxectivos.
- Resolver con autonomía problemas técnicos e interpretaivos que xurden á hora de tocar o seu repertorio.

- Avaliarase o nivel de comprensión, interiorización e adaptación interpretativa dunha partitura, tanto ao nivel técnico coma estético.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual.
- A solvencia de lectura a primeira vista.
- Interpretar en público como solista exercicios e obras representativas do seu nivel.

REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES PARA OBTENIR UNHA CUALIFICACIÓN POSTIVA

- Non haber superado tres faltas sen xustificar ao trimestre.
- Boa actitude na clase e valorarase o traballo na casa.
- Realizar coa destreza necesaria os exercicios e obras propostos ao longo do curso.
- Ter unha postura correcta co instrumento e tocar dun xeito relaxado e sen tensións. Poseer unha capacidade técnico-interpretativa axeitada ao seu nivel.
- Saber facer unha análise dunha partitura do seu instrumento (coñecer as grafías específicas, recoñecer frases...).
- Demostrar ter un xuízo crítico musical axeitado ao seu nivel.
- Saber dixitar e poñer cortes de fol, de maneira que non se interrompa o discurso musical.
- Interpretar en público o seu repertorio, que deberá estar composto por un mínimo de catro obras (dunha lonxitude e nivel axeitado para fin de grao profesional), unha das cales terá que interpretala de memoria.

RECURSOS DIDÁCTICOS

Métodos:

- Spielbuch für akkordeon I.....DVFM 31050
- Spielbuch für akkordeon II.....DVFM 31051
- Book Two Akkordeon Rythmic Studies.....James Wilson
- Técnica per bottoni .....Claudio Jacomucci
- Mosaic ..... Fritz Dobler

- Estudios de concierto.....G. Schenderiov

Obras:

- Musik 1982 .....Fritz Dobler
- Divertissement .....W. Jacobi
- Kindersuite Nr. 1 .....W. Semjonov
- Kindersuite Nr. 6 .....W. Semjonov
- In the Zoo .....Bentzon
- Sonatina Piccola .....T. Lundquist
- Plasticity .....T. Lundquist
- Sonatina Facile .....Petr Fiala
- Minimal .....D. Remigio
- Without .....B. Beggio
- Paganiniana .....Hans Brehme
- Berceuse .....K. Olczak
- Suite Safari .....F. Gurbindo
- Prelude et Variations .....Jiri Matys

Esta é unha relación orientativa do material para este curso.

SEXTO CURSO

OBXECTIVOS

- Afianzar e asegurar os obxectivos de cursos anteriores.
- Fomentar o hábito de escoitar música para formar a súa cultura musical, que axudalle no obxectivo de acadar uns bos criterios interpretativos e o seu xuízo crítico.
- Participar en actividades musicais e culturais.
- Lograr unha técnica, personalidade e actividade interpretativa que o capaciten para unha actividade artística de calidade.
- Desenvolver e profundizar características técnico-interpretativas do instrumento.
- Demostrar control sobre o fol que asegure unha boa calidade sonora.
- Aplicación progresiva dos coñecementos na resolución de problemas interpretativos.
- Profundizar no uso da memoria e da lectura a vista.
- Practicar a improvisación.
- Coñecer e profundizar en cómo solucionar os problemas que lle planteen as obras e valorar os resultados según o tempo que se empleou.
- Ser consciente das súas características técnico-expresivas e interpretativas para poder integrarse nun grupo, e do que tocar con outros instrumentos e persoas lle pode aportar como músico. Fomentar o seu interese hacia a asignatura de música de cámara.

CONTIDOS

- Control muscular dos movementos e da respiración, relaxación... como elemento que forma parte e influe na interpretación.
- Coñecer, estudar e aplicar os diversos sistemas de escritura e grafías propias do instrumento.
- Traballo sobre a calidade do son: control dos compoñentes de calidade sonora: movemento da man esquerda (fol), fraseos, dinámicas, ataques, expresión...
- Acadar unha boa sensibilidade auditiva. Audicións comparadas.

- Perfeccionamento na coordinación, independencia, simultaneidade e sincronización dos diversos elementos articulatorios.
- Profundización na dixitación de ambos manuais. Saber escoller entre as diversas dixitacións posibles, enxuizando críticamente unhas e outras.
- A interpretación musical: análise dos factores que teñen influencia na comprensión e interpretación dunha obra.
- Entrenamento progresivo da memoria.
- Elección de parámetros técnico-musicais axeitados, para abordar obras onde non figuren indicacións de ningún tipo.
- Tocar en público: audicións e concertos.
- Facer unha análise das partituras que se traballen ao longo do curso como paso previo á montaxe da obra, e como ferramenta para a súa comprensión, memorización e interpretación.
- Lectura a primeira vista e improvisación.
- Coñecer e profundizar nos coñecementos teóricos acerca do instrumento, e ademais do repertorio que interpretou e que está interpretando.

METODOLOXÍA

- Estratexias didácticas expositivas dos novos contidos, a partir dos coñecementos previos do alumno.
- Aprendizaxe significativa: primeiro, detectar as ideas previas do alumno; motivar ao alumno a que queira aprender; moi importante é reforzar a motivación extrínseca e, ao mesmo tempo fomentar a súa propia motivación (intrínseca).
- Adestramento no traballo individual: reflexión persoal, autonomía no traballo, planteamento e solución individual de problemas...
- Demostrarlle ao alumno que o estudio lento, a interpretación analítica e consciente, lévanos a unha mellor asimilación da obra e a súa mellor interpretación.
- Exercitar a improvisación e fomentar a lectura a primeira vista, explicándolle os beneficios que lle aportan na interpretación, como música en xeral, na asignatura de música de cámara, á hora de traballar unha obra...

- Interdisciplinarietà: O estudo e a clase de instrumento non se pode aislar do resto das súas asignaturas; é moi importante estar en contacto co resto dos seus profesores, realizando un seguimento como titor.
- Manterase o contacto cos pais, o que axudará ao reforzo da motivación extrínseca.
- A programación adaptarase ás necesidades, habilidades e características do alumnado.
- Promover o seu interese por profundizar no seus coñecementos teóricos do seu instrumento (usando diferentes ferramentas: Cds, libros, internet...)
- Traballarase con máis exactitude as digitacións e os demais movementos que se producen nas múltiples articulacións interpretativas.
- Traballarase o estudo dinámico e agógico principalmente o que vaia aparecendo no transcurso da obra musical , baixo a súa comprensión e control máis minucioso, achegándose en todo o posible ao contexto musical.
- Mostrar e fomentar no alumno unhas estratexias de estudo axeitadas.
- Utilizaranse medios de gravación, para poder facer así audicións comparadas das diferentes interpretacións e poder utilizalas para mellorar no estudo da obra do seu repertorio.

TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

- Os obxectivos e contidos propostos completaranse ao longo do curso escolar repartindo a materia proporcionalmente, en tres períodos de seguimento trimestral.
- Na primeira avaliación repasarase todo o concernente ás técnicas básicas da aprendizaxe do instrumento facendo sempre hincapé na colocación e posición do intérprete diante do instrumento, da súa calidade sonora e da súa execución limpa e clara. Este é o seu último curso do Grao Profesional e debemos asegurarnos de que o noso alumno acade as destrezas e as habilidades co instrumento, e os coñecementos musicais en xeral, que corresponde a este nivel. Consolidaranse con máis firmeza tódalas accións que aturan unha interpretación exhaustiva e rigorosa, controlando os movementos de dedos, mans e brazo principalmente. Prepararase un

repertorio acorde ao alumno, incrementándolle o seu grao de dificultade a medida que vai evolucionando coa aprendizaxe do instrumento. Traballarase polo menos dúas obras e exercicios técnicos. Haberá unha audición.

- Na segunda avaliación estará dedicada a incrementar as habilidades técnicas no alumno. Fomentarase analizar a partitura, como paso previo ao montaxe da partitura, para ser capaces de mellorar a interpretación e facilitar a memorización. Traballarase dun xeito máis profundo o acto da interpretación e da relaxación co instrumento á hora de tocar en público. Traballarase exercicios como complemento técnico e dúas obras, unha delas de memoria. Faranse clases cun carácter máis teórico, no que se vexan máis profundamente estratexias de estudo, técnicas de relaxación e de memorización. Haberá unha audición.
- A terceira avaliación é a súa derradeira etapa nun conservatorio profesional. Nesta avaliación farase un amplo repaso dos contidos tanto a nivel práctico como teórico, que se viron nos cursos anteriores. Xa siga estudando no superior, xa deixe os estudos oficiais do instrumento, buscarase acadar co noso alumno o maior nivel musical, técnico e, do mesmo xeito, o mellor nivel interpretativo co instrumento do seu repertorio. Os alumnos deste curso terán un concerto a solo (coma fin dunha etapa) no que deberán tocar non menos de catro obras (duración aproximada de entre 30-45 minutos).

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- A avaliación será continua e integradora. O resultado da avaliación final expresarase mediante a escala numérica de 1 a 10.
- A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria regulará as condicións para que os centros organicen as oportunas probas extraordinarias, co fin de facilitarlle ao alumnado a recuperación da materia con avaliación negativa.
- Demostrar o aprendizaxe dos conceptos interpretativos e a adquisición das habilidades contempladas nos obxectivos.

- Resolver con autonomía problemas técnicos e interpretaivos que xurden á hora de tocar o seu repertorio.
- Avaliarase o nivel de comprensión, interiorización e adaptación interpretativa dunha partitura, tanto ao nivel técnico coma estético.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual.
- A solvencia de lectura a primeira vista.
- Interpretar en público como solista exercicios e obras representativas do seu nivel.

REQUISITOS MÍNIMOS ESIXIBLES PARA OBTENIR UNHA CUALIFICACIÓN POSTIVA

- Non haber superado tres faltas sen xustificar ao trimestre.
- Boa actitude na clase e valorarase o traballo na casa.
- Realizar coa destreza necesaria os exercicios e obras propostos ao longo do curso.
- Ter unha postura correcta co instrumento e tocar dun xeito relaxado e sen tensións. Poseer unha capacidade técnico-interpretativa axeitada ao seu nivel.
- Saber facer unha análise dunha partitura do seu instrumento (coñecer as grafías específicas, recoñecer frases...).
- Demostrar ter un xuízo crítico musical axeitado ao seu nivel.
- Saber dixitar e poñer cortes de fol, de maneira que non se interrompa o discurso musical.
- Interpretar en público o seu repertorio, que deberá estar composto por un mínimo de catro obras (dunha lonxitude e nivel axeitado para fin de grao profesional), unha das cales terá que interpretala de memoria.

RECURSOS DIDÁCTICOS

Métodos:

- Spielbuch für akkordeon I.....DVFM 31050
- Spielbuch für akkordeon II.....DVFM 31051
- Book Two Akkordeon Rythmic Studies.....James Wilson

- Técnica per bottoni .....Claudio Jacomucci
- Mosaic ..... Fritz Dobler
- Estudios de concierto.....G. Schenderiov
- Obras:
- Musik 1982 .....Fritz Dobler
- Divertissement .....W. Jacobi
- Kindersuite Nr. 1 .....W. Semjonov
- Kindersuite Nr. 6 .....W. Semjonov
- In the Zoo .....Bentzon
- Sonatina Piccola .....T. Lundquist
- Partita Piccola .....T. Lundquist
- Plasticity .....T. Lundquist
- Sonatina Facile .....Petr Fiala
- A trip of the moon .....R. Messina
- Fantasia 84 .....J. Ganzer
- A boîte de Rythm .....F. Angelis
- Romance .....F. Angelis
- Minimal .....D. Remigio
- Without .....B. Beggio
- Paganiniana .....Hans Brehme
- Berceuse .....K. Olczak
- Suite Safari .....F. Gurbindo
- Prelude et Variations .....Jiri Matys

Esta é unha relación orientativa do material para este curso.

▪ **INTERDISCIPLINARIEDADE E TRANSVERSALIDADE.**

Interdisciplinarietà. Como xa comentei na metodoloxía, a ensinanza dun instrumento non debe aislarse das outras materias que ten o alumno no conservatorio: Linguaxe Musical, Audicións, Coro, Harmonía, Música de cámara, Conxunto... Temos que manter o contacto cos outros profesores e avaliar mediante consenso.

Transversalidade. O conservatorio é un centro de ensinanza, e como tal, a súa función é formar e educar ao alumno. Non debemos eludir responsabilidades, e nas clases de instrumento teñen que estar presentes os temas transversais coma: Educación Ambiental (no noso caso o relacionaremos ca contaminación acústica), Educación para a saúde (o noso corpo é o noso instrumento principal), Educación para a igualdade de sexos (todas as actividades grupais terán que integrar e non aislar)... así como os demais temas (Paz e Tolerancia, Moral e Cívica, Ocio, Consumidor e Vial).

▪ **RECURSOS E MATERIAIS.**

A clase de acordeón do Conservatorio de Ourense dispón de dous acordeóns de botóns e un de teclas, cos que os alumnos poden ensaiar ou tocar na súa clase, sen necesidade de traelo da casa, se así o prefiren os alumnos. Sendo obrigatorio aportalo na clase de conxunto, de música de cámara, nas probas e nas audicións.

O repertorio do conservatorio atópase na aula de acordeón a disposición do profesor e dos alumnos, coma tamén material aportado polo propio profesor.

As gravacións e programas das audicións gardaranse tamén na clase como material para futuras consultas.

- **ACTIVIDADES FÓRA DO CONSERVATORIO E ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS.**

Ademais das audicións e concertos organizados no conservatorio, fomentarase ao alumnado a participar noutras actividades culturais e musicais.

Programaranse audicións conxuntas con outros conservatorios, no que se intercambiará o alumnado para participar delas. Do mesmo xeito, fomentarase a asistencia a cursos especializados fóra do centro, así coma a concertos e cursos que intentaranse programar dende o propio departamento.